

BIJLAGE : ALGEMENE INFO IN VERBAND MET DE ASBESTWETGEVING¹

HOE KAN WORDEN BEPAALD OF MATERIAAL ASBEST BEVAT?

Bepaalde materialen bevatten heel duidelijk asbest, zoals oude golfplaten of oude leistenen van asbestcement. De nieuwe materialen zonder asbest zijn soms te onderscheiden aan de hand van een markering die erop aangebracht is (bijvoorbeeld de markering 'NT', die staat voor New Technology). Het kan soms ook nuttig zijn even contact op te nemen met de fabrikant.

In de andere gevallen is altijd een analyse nodig die moet uitwijzen of er al dan niet asbestvezels in een materiaal zitten. Die analyse moet gebeuren door een laboratorium dat erkend is door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Om te weten welk staal er precies genomen moet worden uit een materiaal en hoe dat staal verder onderzocht moet worden, kan men het best vooraf een laboratorium raadplegen.

OVER WELKE ASBESTINVENTARIS MOET IK BESCHIKKEN?

Elke werkgever is sinds 1995 verplicht om een asbestinventaris te laten opstellen. Bovendien moet de werkgever verplichtingen voor het beheer van asbest naleven conform de Codex (artikel 6 van het Koninklijk Besluit van 16 maart 2006²). Die verplichtingen vallen onder de bevoegdheid van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Het betreft een inventaris uitgevoerd op gemakkelijk toegankelijke plaatsen. Deze inventaris moet uitgebreid worden door de werkgever/bouwheer in het kader van werkzaamheden (renovatie, transformatie,...) en meegedeeld worden aan de aannemers die de werken uitvoeren. Aannemers die bij derden werken moeten hun werknemers beschermen tegen de asbestrisico's.

In het BHG geldt de verplichting om een «*asbestinventaris*», opgesteld volgens de voorschriften in bijlage 1 van het Besluit van 10 april 2008³, toe te voegen aan elke voorafgaande aangifte of elke milieuvergunningaanvraag met betrekking tot een werf voor de verwijdering of inkapseling van asbest. Dergelijke «*asbestinventaris*» moet eveneens toegevoegd worden aan een aangifte van klasse 3 voor de verbouwing of afbraak van één of meer gebouwen of kunstwerken die deel uitmaken van eenzelfde werf met een bruto-oppervlakte⁴ van meer dan 500 m² en waarvan de stedenbouwkundige vergunning uitgereikt werd vóór 1 oktober 1998. Deze voorafgaande aangifte⁵, die ingediend moet worden bij de gemeente waar de exploitatie plaats heeft, heeft tot doel de risico's gebonden aan asbest te voorkomen.

Deze asbestinventaris wordt eveneens sterk aangeraden voor kleinere werven, gezien hier ook asbesttoepassingen aanwezig kunnen zijn (renovatie van een stookplaats,...).

¹ Verschillende infofiches zijn ook beschikbaar op de Internet website van Leefmilieu Brussel-BIM.

² Koninklijk besluit van 16 maart 2006 (B.S. 23 maart 2006) betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest.

³ Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 10 april 2008 (B.S. 18 juni 2008) betreffende voorwaarden die van toepassing zijn op de werven voor de verwijdering en inkapseling van asbest.

⁴ Bij de berekening, bijvoorbeeld, rekening houden met de totale oppervlakte van alle vloeren die geraakt worden door de afbraak- of renovatiewerken in een gebouw.

⁵ Het formulier voor een voorafgaande aangifte van klasse 3 kan gedownload worden via de internet site van Leefmilieu Brussel –BIM op volgend adres :

http://www.leefmilieubrussel.be/uploadedFiles/Contenu_du_site/Professionnels/Formulaires/01_Permis_environment/2006_declar_cl3.pdf?langtype=2067

WIE MAG ASBEST VERWIJDEREN?

Asbest en dan vooral bros asbest moeten altijd worden verwijderd in omstandigheden die volledig onder controle zijn, door professionele slopers die perfect op de hoogte zijn van de risico's die met asbest gepaard gaan. Het is de bevoegdheid van de FOD WASO om te beslissen of de afbraakwerken al dan niet moeten gebeuren door bedrijven erkend zijn of door arbeiders die een speciale opleiding volgden.

WELKE ADMINISTRATIEVE MAATREGELEN MOET IK TREFFEN?

Onverminderd de voorafgaande aangifte van klasse 3 aan de gemeente voor bepaalde afbraak of renovatiewerken (zie boven), kan een administratieve stap noodzakelijk blijken vooraleer aan te vangen met de werken voor de verwijdering of inkapseling van asbest (zie ook het beslissingsschema aan het einde van deze nota).

Afhankelijk van diverse criteria zijn de werken voor de verwijdering of de inkapseling van asbest onderworpen hetzij aan een voorafgaande aangifte (klasse 1C) of een milieuvergunning (klasse 1B, tijdelijke inrichting), of ontsnappen ze aan alle administratieve verplichtingen (niet geklasseerde inrichtingen). Het is Leefmilieu Brussel - BIM die instaat voor de behandeling van de voorafgaande aangifte of de milieuvergunningsaanvraag.

Om te kunnen bepalen welk soort vergunning vereist is, moet men kijken naar alle asbesttoepassingen die op de site verwijderd of ingekapseld moeten worden met betrekking tot het project voor afbraak en/of verbouwing (principe van technische en geografische eenheid). In artikel 41 van het Besluit van 10 april 2008 staat bepaald voor welke werken aan asbest een voorafgaande aangifte (klasse 1C) of een milieuvergunning nodig is (zie samenvattende tabel verder). Alle werken op asbest, zowel de ingedeelde als de niet-ingedeelde, die voor het project nodig zijn, moeten in de voorafgaande aangifte of de aanvraag tot milieuvergunning opgenomen worden, en dit conform het principe van technische en geografische uitbatingseenheid. De werken voor de verwijdering of inkapseling van gebonden en/of ongebonden asbest zullen pas kunnen aanvatten nadat het dossier volledig verklaard⁶ werd, vergezeld door de uitbatingvoorwaarden (in geval een voorafgaande aangifte klasse 1C) of wanneer de milieuvergunning afgeleverd werd door Leefmilieu Brussel - BIM.

De voorafgaande aangifte of de milieuvergunningsaanvraag kan worden opgesteld door iedere persoon die belang heeft bij de verwijdering van asbest. Wij raden echter aan dat de opdrachtgever (eigenaar,...) de aanvraag in zijn naam indient zodat hij de asbestwerken aan de onderneming van zijn keuze kan toevertrouwen.

Wanneer de werf waar asbest verwijderd wordt, niet geklasseerd is en dus geen voorafgaande toelating nodig heeft, stelt dat de verantwoordelijke van het asbestbeheer en degene die het asbest verwijdert niet vrij van de taak om bij de werken zo weinig mogelijk asbestvezels te laten vrijkomen en van de taak om zich op de juiste manier van het afval te ontdoen, volgens de voorwaarden die het asbestbesluit heeft vastgelegd.

⁶ Behalve wanneer de wettelijke behandelingstermijn voor de voorafgaande aangifte verstreken zou zijn.

HOE MOET EEN VERGUNNINGSAANVRAAG INGEDIEND WORDEN?

De formulieren voor de milieuvergunningaanvraag (klasse 1B, tijdelijke inrichting) of voor een voorafgaande aangifte (inrichting van klasse 1C), meer bepaald voor de werken voor de verwijdering en/of de inkapseling van asbest, zijn op eenvoudig verzoek te verkrijgen bij Leefmilieu Brussel - BIM of zijn te downloaden van op de website van Leefmilieu Brussel - BIM (<http://www.ibgebim.be>⁷). In bijlage 8 van het Besluit van 10 april 2008 staat de lijst van de documenten die men bij het aanvraagformulier moet voegen.

BIJ WIE MOET DE VERGUNNINGSAANVRAAG INGEDIEND WORDEN?

Eens het specifieke formulier document ingevuld is en de bijhorende documenten (werkplan, lijst van de aannemers, betalingsbewijs dossierkosten,...) verzameld zijn, moet het aanvraagdossier ingediend worden bij de dienst Vergunningen van Leefmilieu Brussel - BIM, ofwel per aangetekende brief ofwel rechtstreeks op de dienst zelf, telkens met een bericht van ontvangst.

Indien u vragen heeft met betrekking tot de milieuvergunningaanvraag, dan kunt u terecht bij deze dienst terecht (tel.: 02/775.75.30).

Men moet goed kiezen voor welke duur men een tijdelijke milieuvergunning aanvraagt, want zodra die duur vastligt, is de vergunning niet te verlengen. De maximumduur bedraagt drie jaar. Het komt echter niet zelden voor dat er tijdens de werken asbest ontdekt wordt. Voor een duur van meer dan drie jaar is een andere en langere milieuvergunningsprocedure van toepassing. Dat is een andere procedure, die los staat van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning of van de aangifte van klasse 3 voor bouwwerken, renovatiewerken of afbraakwerken. Voor deze laatste moet men zich wenden tot de gemeente van de plaats van exploitatie.

HOE LANG DUURT HET OM EEN VERGUNNING TE KRIJGEN?

Indien Leefmilieu Brussel – BIM van oordeel is dat het ingediende dossier volledig is, bedraagt de maximale wettelijke afleveringstermijn 20 dagen voor een voorafgaande aangifte (klasse 1C), 55 dagen voor een tijdelijke milieuvergunning van minder dan drie jaar (klasse 1B, tijdelijke inrichting) en 160 dagen voor een milieuvergunning van meer dan drie jaar (klasse 1B, niet-tijdelijke inrichting).

Men dient dus best een aanvraag zo snel mogelijk in.

HOE WORDT ASBESTAFVAL VERWERKT?

Asbestafval is gevaarlijk afval, of het nu om bros asbest of om gebonden asbest gaat. De asbestafvalstoffen moeten ingepakt worden en de verpakking moet aanduiden dat de inhoud asbesthoudend is. De asbestafvalstoffen moeten opgehaald worden door een door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkende ophaler van gevaarlijk afval.

⁷ Onthaalpagina, kies "Toegang Professionelen", vervolgens rechtsboven in het kader "Algemene informatie" de optie "de te downloaden formulieren", vervolgens "Asbest" en kies vervolgens het formulier dat u nodig heeft in de tabel die op het scherm tevoorschijn komt (formulier voor aangifte van een klasse 1.C of voor de aanvraag van een milieuvergunning van klasse 1.B). Internetlink : <http://www.ibgebim.be/Templates/Professionnels/Informer.aspx>.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen, voor de niet-ingedeelde inrichtingen, kleine hoeveelheden gebonden asbest gedeponeed worden door de producent bij een hiervoor erkend sorteercentrum.

NUTTIGE ADRESSEN EN CONTACTEN

De lijst met erkende asbestverwijderaars en de lijst met erkende laboratoria voor de meting van de concentratie van asbestachtige vezels in de lucht en voor de identificatie van asbest in de materialen staan op de website van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, <http://www.werk.belgie.be>⁸.

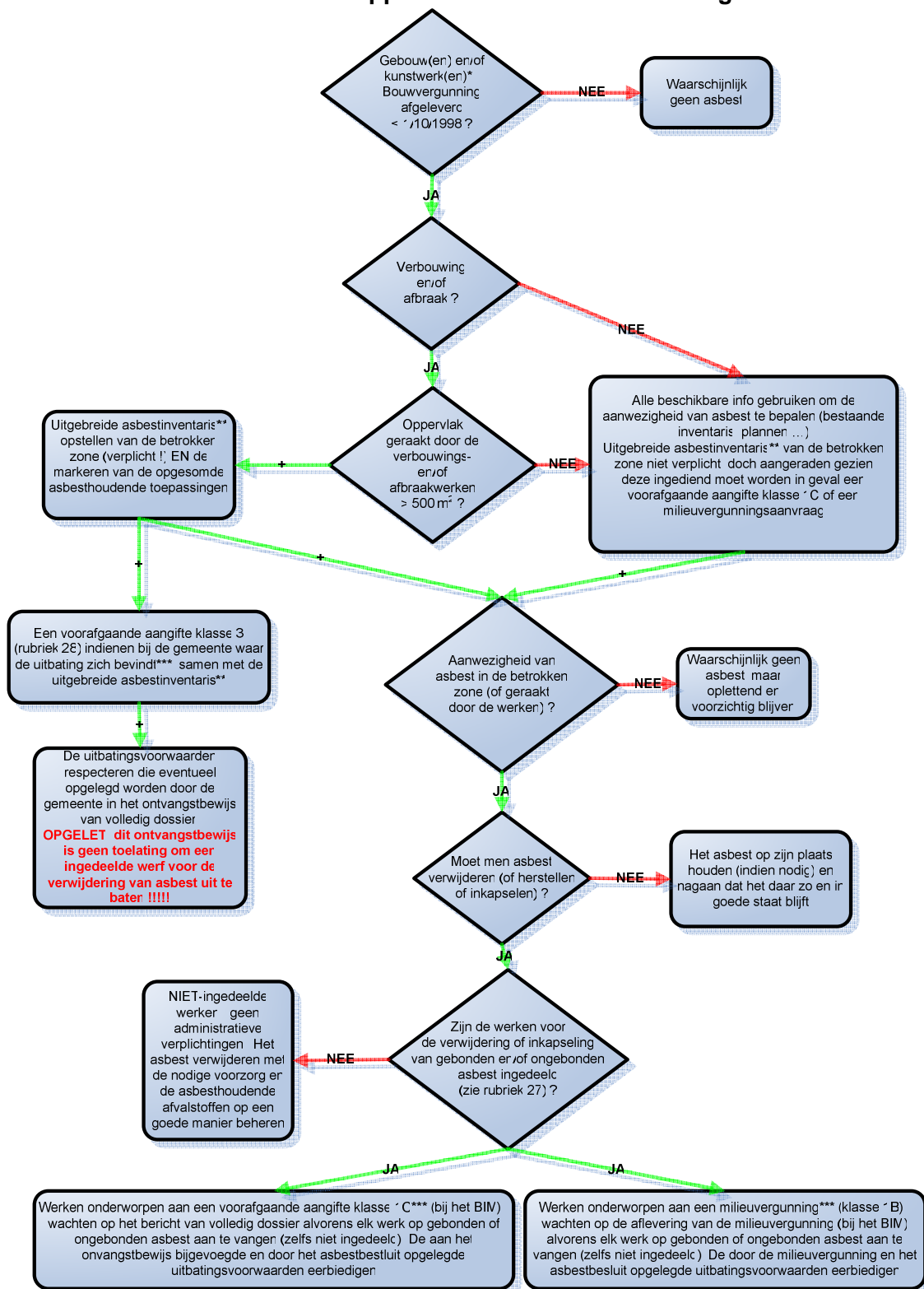
Voor meer informatie betreffende de voorschriften m.b.t. de bescherming van de werknemers tegen asbest kunt u contact opnemen met de Federale Overheidsdienst WASO (Ernest Blerotstraat, 1 - 1070 Brussel - tel. : 02/233.45.45 – fax : 02/233.45.23)).

De lijst met erkende ophalers van gevaarlijk afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is te downloaden van op de website van Leefmilieu Brussel - BIM, <http://www.ibgebim.be>. U kunt die lijst ook aanvragen op volgend adres : Leefmilieu Brussel :Gulledelle 100, 1200 Brussel – tel.: 02-775 75 75 – fax: 02-775 76 21 – e-mail: info@leefmilieubrussel.be.

Op de website van Leefmilieu Brussel – BIM staat nog meer informatie over asbest, meer bepaald in diverse info-fiches die wijden over asbest en de werven voor de verwijdering van asbest.

⁸ Onthaalpagina, kies in "Modules" de optie "Erkenningen", en daarna "Asbest: bedrijven erkend voor afbraak – of verwijderingswerken". Internetlink: http://www.werk.belgie.be/lijst_asbestverwijderaars.aspx of <http://www.werk.belgie.be/erkenningenDefault.aspx?id=5048>.

Welke administratieve stappen bestaan er met betrekking tot asbest?

* Voorwerpen (roerend goed) en voertuigen (auto's, treinen, trams, boten, ...) vallen niet onder het doelgebied van het besluit van 10 april 2008 (B.S., 18 juni 2008). Voor voertuigen niettemin kunnen, in bepaalde gevallen, de asbestwerken onderworpen zijn aan een voorafgaande toelating (rubriek 13 : werkplaats voor onderhoud en herstelling van voertuigen).

** De uitgebreide asbestinventaris moet opgesteld zijn conform bijlage 1 van het besluit van 10 april 2008 (B.S., 18 juni 2008).

*** Om een voorafgaande aangifte klasse 3 (zoals de voorafgaande aangifte klasse 1C of de milieuvergunningsaanvraag klasse 1B) te bekomen moet een specifiek stappenplan gevolgd worden. Een bouwvergunning bijvoorbeeld geeft géén vrijstelling voor een dergelijk stappenplan.

WELKE TOELATINGEN AAN TE VRAGEN VOOR DE VERWIJDERING /OF INKAPSELING VAN ASBEST? (volgens rubriek 27 in de lijst van de ingedeelde inrichtingen (artikel 41 van het asbestbesluit van 2008))

Uit te voeren werken	Rub.	Klasse	Administratieve handelingen die moeten worden gesteld	Voorwaarden waaraan moet worden voldaan om aan te mogen vangen met de werken	
<i>Opgelet: alle werken van verwijdering of inkapseling van asbest die niet uitdrukkelijk zijn opgenomen in de onderstaande tabel, vereisen in elk geval een door het BIM afgeleverde MV (1B) : b.v. de verwijdering van spuitasbest, alle verwijdering van asbesthoudende materialen voor welke een omtenting nodig is</i>					
Inkapseling (met uitzondering van het aanbrengen van een bekisting zonder asbest te raken en te verspreiden)					
Asbesthoudende lijm en/of vinyltegels			Geen	Geen	
Broos asbestmateriaal in goede staat (uitgezonderd spuitasbest waarvoor een milieuvergunning altijd verplicht is (klasse 1B))	minder dan 20 m ²		Geen	Geen	
	20 tot 120 m ²	27 1 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij h et BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*
	meer dan 120 m ²	27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het B IM	Ontvangst van de MV
Materialen in niet-broos asbestmateriaal	in goede staat		Geen	Geen	
	in slechte staat	27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Sanering van een plaats die vervuild is met asbesthoudend puin					
Manuele scheiding van het asbestcement van de rest van het puin	27 2 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij het BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*	
Verzamelen van het asbesthoudende puin zonder sorteren	27 2 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV	
Stofvrij maken van een plaats die vervuild is met asbesthoudend stof					
Indien de plaats in open lucht is			Geen	Geen	
Indien de plaats overdekt is	en de te saneren oppervlakte ≤ 20 m ²		Geen	Geen	
	en de te saneren oppervlakte groter is dan 20 m ²	27 3 ^o	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Verwijdering van niet-broze materialen (vb. asbestcement) (met uitzondering van materialen van het type "Pical")					
Zuivere demontage van materiaal in goede staat	Minder dan 120 m ²		Geen	Geen	
	Gelijk aan of meer dan 120 m ²	27 1 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij het BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*
Materiaal in slechte staat of dat niet kan worden onderworpen aan een zuivere demontage	27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV	
Verwijdering van asbesthoudende vinyltegels					
Minder dan 120 m ²			Geen	Geen	
Gelijk aan of meer dan 120 m ²	27 1 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij het BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*	

Verwijdering van asbesthoudende lijm					
Indien manuele verwijdering	Minder dan 20 m ²			Geen	Geen
	Gelijk aan of meer dan 20 m ²	27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Indien verwijdering met behulp van een machine		27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Verwijdering van asbesthoudend warmte-isolerend materiaal rond leidingen, met behulp van de couveusezakmethode					
Materiaal in goede staat	Minder dan 5 m			Geen	Geen
	Tussen 5 en 20 m	27 1 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij het BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*
	Meer dan 20 m	27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Materiaal in slechte staat		27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Verwijdering van asbesthoudend warmte-isolerend materiaal zonder couveusezak					
Ongeacht de hoeveelheden en de staat		27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Verwijdering van asbesttouw, met behulp van de couveusezakmethode of een andere techniek die het mogelijk maakt het vrijkomen van vezels te beperken (impregnatie, wegzuigen, ...)					
Materiaal in goede staat	Minder dan 5 m			Geen	Geen
	Tussen 5 en 20 m	27 1 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij het BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*
	Meer dan 20 m	27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Materiaal in slechte staat		27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Demontage van materialen van het type "Pical" :					
- Indien het materiaal in goede staat ingekapseld is, - of indien de asbesthoudende oppervlakken in goede staat zijn en volledig kunnen worden afgedekt met een hermetische verpakking voorafgaand aan de demontage, zonder dat hierbij asbestvezels vrijkomen:					
Minder dan 20 m ²				Geen	Geen
Gelijk aan of meer dan 20 m ²		27 1 ^A	1C	Voorafgaande aangifte bij het BIM	Ontvangst van een ontvangstbewijs*
- Elke andere verwijdering van materiaal van het type "Pical":					
Ongeacht de hoeveelheden en de staat		27 1 ^B	1B	Aanvraag van MV bij het BIM	Ontvangst van de MV
Verwijdering van voegen, stopverf en remonderdelen die asbest bevatten					
Ongeacht de hoeveelheden en de staat				Geen	Geen

* ofwel indien de voorziene termijn waarin het BIM kan reageren, verstreken is

NB : MV = milieuvergunning. BIM = Brussels Instituut voor Milieubeheer-Leefmilieu Brussel